

การศึกษาความคิดเห็นในการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร
ในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

THE STUDY OF OPINIONS IN COST ACCOUNTING
OF THE SWINEHERDS IN WANG THONG DISTRICT, PHITSANULOK

บุษณีย์ เทวะ และ รัตน์ชนก พรหมณศิริ

Bussanee Tewa and Ratchanok Phramsiri

มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

Phitsanulok University

E-Mail : ratchanokp@plu.ac.th

Received 16 March 2022; Revised 14 June 2022; Accepted 16 June 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกร 2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกรของเกษตรกร 3) เสนอแนวทางการส่งเสริมการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกรของกลุ่มตัวอย่างคือ เกษตรกรเลี้ยงสุกร ในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 53 ครัวเรือน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง กำหนดสุกรไม่เกิน 40 ตัว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test, F-test

ผลการศึกษาพบว่า 1) เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความรู้ในการจดบันทึกรายรับ - รายจ่าย และเกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้น้อยเมื่อจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกรแล้วไม่เห็นว่ามีการเพิ่มขึ้นในแต่ละเดือน จึงไม่เห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกร 2) ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำบัญชี คือ เกษตรกรมีความรับผิดชอบมากส่งผลให้ไม่สามารถจดบันทึกบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพได้ และคิดว่าการบันทึกบัญชีต้นทุนการเลี้ยงสุกรมีความยุ่งยากและเสียเวลา 3) แนวทางการส่งเสริมการจัดทำบัญชีต้นทุน ควรให้การสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาความรู้และให้ความสำคัญกับเกษตรกรมากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกร

คำสำคัญ : บัญชีต้นทุน; เกษตรกรเลี้ยงสุกร

Abstract

The objectives of this study were as follows (1) To study the condition in cost accounting of the swineherds. (2) To study the problems and obstacles in cost accounting of the swineherds. (3) To propose guidelines for encouraging in cost accounting of the swineherds. The example swineherds were selected from Wang Thong District, Phitsanulok were included

53 households by using a specific sampling method, not exceeding 40 pigs. The research instrument was a questionnaire. The statistics used in the data analysis were frequent, percentage, mean, standard deviation and test statistics (t-test, f-test).

The results of this study were as follows 1) most farmers lacked knowledge of income-expenses record and most farmers had low income when accounting for the cost of animal husbandry. and did not see that there was an increase in income each month Therefore, he did not see the benefits and importance of the cost accounting for occupational husbandry. 2) Problems and obstacles in the accounting process were that farmers were very responsible, resulting in being unable to record occupational cost accounting. and thought that accounting for the cost of raising pigs was difficult and time consuming. (3) The propose guidelines for encouraging in cost accounting should support, encourage, develop knowledge and give more importance to swineherds as a guideline for the preparation of cost accounting.

Keywords: Cost Accounting; Swineherds

บทนำ

สุกรเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย การเลี้ยงสุกรส่วนใหญ่ใช้เพื่อการบริโภค และจำหน่ายภายในประเทศ โดยการจัดจำหน่ายเนื้อสุกรสด หรือนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น หมูยอ แหนม เบคอน เป็นต้น การผลิตสุกรที่ผ่านมาของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2559 – 2562 พบว่า การผลิตสุกรของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.88 ต่อปี โดยกองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ คาดการณ์ว่าผลผลิตสุกรปี พ.ศ. 2563 เป็น 22.41 ล้านตัว ปรับลดลงจาก ปี 2562 ร้อยละ 0.53 เนื่องจากภาวะราคาสุกรมีชีวิตที่ตกต่ำในช่วงเวลาที่ผ่านมา ส่งผลให้เกษตรกรลดการเลี้ยง แม่พันธุ์และมีการชะลอการเลี้ยงสุกร เนื่องจากความเสี่ยงจากปัญหาโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (African Swine Fever) ที่ระบาดในประเทศเพื่อนบ้านทั้ง กัมพูชา ลาว เวียดนามและเมียนมา ทั้งนี้ เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีบทเรียนจากการเผชิญความเสี่ยงปัญหาสุขภาพสุกรที่ผ่านมา จึงมีการพัฒนาระบบการผลิตให้มีความปลอดภัย ทางชีวภาพ เชื่อมโยงโรงฆ่าสัตว์มาตรฐานและสถานที่จำหน่ายปลอดภัย จึงส่งผลกระทบต่อ ห่วงโซ่การผลิต ปริมาณการผลิตเนื้อสุกรจึงเพียงพอต่อการบริโภคและมีความพร้อมส่งออก ให้ประเทศเพื่อนบ้านที่ประสบภัย COVID-19 (กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์, 2562)

จากข้อมูลของกองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ พบว่า ประเทศไทยมีปริมาณการผลิตสุกร ในปี พ.ศ. 2563 ช่วงเดือนเม.ย.-มิ.ย. จำนวน 5.84 ล้านตัว ซึ่งยังคงปรับตัวสูงขึ้น จากช่วงเดียวกันปีที่แล้ว ร้อยละ 9.98 เนื่องจากราคาสุกรมีชีวิตหน้าฟาร์มปรับตัวเพิ่มขึ้น เกษตรกร จึงปรับรอบการผลิตให้เร็วขึ้น ซึ่งที่ผ่านมาปัญหาที่เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรที่ประสบอยู่ คือ ราคาสุกรมีชีวิตที่ขายได้มีการผันผวนและต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรประสบกับสภาวะขาดทุน และบางรายต้องเลิกเลี้ยงสุกรไปแม้ว่าการจัดการฟาร์มสุกรในปัจจุบันจะมีประสิทธิภาพและควบคุมโรคระบาดได้ดีขึ้น หากแต่ในช่วงที่ผ่านมายังคงมีปัจจัยเสี่ยงเรื่องโรคในสุกร เช่น โรค PRRS ทำให้การผลิตสุกรเสียหายเป็นอย่างมาก ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

โดยเฉพาะฟาร์มสุกรของเกษตรกรรายย่อยและฟาร์มขนาดเล็ก (สมาคมผู้เลี้ยงสุกรแห่งชาติ, 2564) อีกทั้งราคาสินค้าเกษตรโลกที่พุ่งสูงขึ้นทำให้วัตถุดิบพืชอาหารสัตว์ปรับตัวเพิ่มขึ้น ผู้ประกอบการที่จะได้รับผลกระทบมากได้แก่ ธุรกิจฟาร์มเลี้ยงสัตว์ และผู้ผลิตอาหารสัตว์ เนื่องจากค่าใช้จ่ายอาหารสัตว์เป็นต้นทุนสำคัญในการทำธุรกิจฟาร์มโดยคิดเป็นสัดส่วนสูงถึง 20-25% ของต้นทุนฟาร์มสุกร ทำให้ธุรกิจฟาร์มเลี้ยงสัตว์ และผู้ผลิตอาหารสัตว์ ได้รับผลกระทบจากราคาวัตถุดิบพืชสำหรับอาหารสัตว์ที่เพิ่มสูงขึ้นตามตลาดโลก (ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจ ทีทีบี, 2564)

จังหวัดพิษณุโลกเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีการเลี้ยงสุกรพันธุ์เป็นจำนวนมาก โดยพบว่า มีเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรจำนวน 4,323 ครัวเรือน เป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 490 ราย (phitsanulok.go.th) ซึ่งสุกรที่เลี้ยงอยู่นั้นมีหลากหลายสายพันธุ์ จัดได้ว่าการเลี้ยงสุกรนับเป็นรายได้ที่สำคัญแก่เกษตรกรในจังหวัดพิษณุโลก แต่ที่ผ่านมาการเลี้ยงสุกรพบปัญหาหลัก คือ ปริมาณสุกรที่เกษตรกรเลี้ยงออกสู่ตลาดเพิ่มมากขึ้นจนเกิดปัญหาสุกรล้นตลาด ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงกับเกษตรกรที่เลี้ยงสุกรที่มีความเสี่ยงต่อสถานะขาดทุนสูงขึ้น จากสถานการณ์ความไม่เสถียรภาพทางเศรษฐกิจจากภาวะเงินเฟ้อ ที่เป็นผลมาจากระดับราคาสินค้าปรับตัวขึ้นจากภาวะต้นทุนราคาน้ำมัน เป็นผลทำให้ต้นทุนการเลี้ยงสุกรก็ปรับตัวสูงขึ้นเช่นกัน หากพิจารณาต้นทุนหลักของการผลิตขึ้นอยู่กับวัตถุดิบอาหารถึงร้อยละ 70% จากการที่ราคาอาหารสัตว์ที่เพิ่มขึ้นจากปัจจัยหลายๆ อย่าง (สมาคมผู้เลี้ยงสุกรแห่งชาติ, 2564) นอกจากนี้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรยังไม่มี การจัดเก็บข้อมูลต้นทุนการเลี้ยงสุกรอย่างเป็นระบบ ทำให้การหาต้นทุนการเลี้ยงสุกรใช้ระยะเวลานาน และระบุต้นทุนการเลี้ยงไม่ได้ ทำให้เกษตรกรไม่สามารถวางแผนทางการเงินสำหรับการผลิตสุกรได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จันทรจิรา พรหมทอง (2563) ที่มีการพัฒนาระบบบันทึกต้นทุนการเลี้ยงสุกรของฟาร์มขุน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลต้นทุนการเลี้ยงตั้งแต่ข้อมูลต้นทุนรับโอนจากฟาร์มแม่พันธุ์ ค่าอาหาร ค่ายาและเวชภัณฑ์ ค่าใช้จ่ายระหว่างการเลี้ยง จนกระทั่งถึงการจำหน่ายสุกร ทำให้เกษตรกรสามารถบริหารจัดการต้นทุนการผลิตสุกรได้ ดังนั้น หากเกษตรกรมีการจัดทำบัญชีต้นทุนอย่างเป็นระบบ จะทำให้เกษตรกรสามารถบริหารจัดการได้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นด้วยเหตุนี้

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การศึกษาความคิดเห็นในการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร ในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อต้องการทราบถึงสภาพการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกร โดยผลจากการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรที่เลี้ยงสุกรรายอื่นๆ ที่สามารถนำผลการศึกษา ในครั้งนี้ไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการเลี้ยงสุกรต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกรของเกษตรกร ในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกรของเกษตรกร ในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
3. เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกรของเกษตรกร ในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 (H1) : ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านเพศที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็น ในการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร ในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 (H2) : ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านอายุที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็น ในการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร ในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ที่แตกต่างกัน

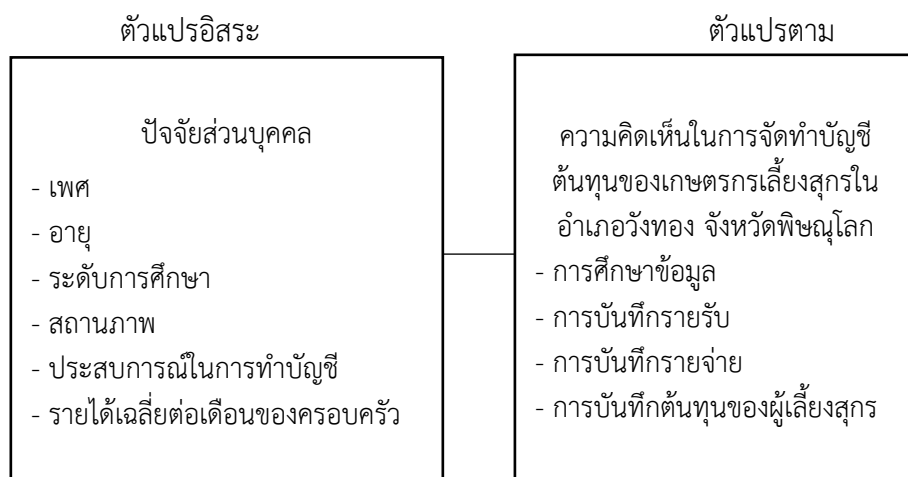
สมมติฐานที่ 3 (H3) : ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็น ในการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร ในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 (H4) : ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็นในการ จัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร ในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลกที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 (H5) : ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านประสบการณ์ในการทำบัญชีที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อ ความคิดเห็นในการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร ในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6 (H6) : ปัจจัยประชากรศาสตร์ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็นในการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร ในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ที่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดในการจัดทำบัญชี

การบัญชีหมายถึง การคัดเลือก การจัดบันทึก การจำแนก การสรุปผล และการจัดทำรายงานทางการเงินโดยใช้หน่วยวัดเป็นเงินตรา รวมถึงการแปลความหมายของรายงานเกี่ยวกับการเงิน ดังกล่าวเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง (อรุณี อย่างธราและคณะ, 2555)

แนวคิดบัญชีต้นทุน

ต้นทุน หมายถึง มูลค่าที่วัดได้เป็นจำนวนเงินของสินทรัพย์หรือความเสียสละที่กิจการได้ลงทุนไป เพื่อให้ได้สินค้าสินทรัพย์ หรือบริการต่าง ๆ ซึ่งกิจการคาดว่า จะนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในภายหลัง (ดวงมณี โกมารทัต, 2553)

บัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์

การบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ เป็นการจดบันทึกรายการรายได้และต้นทุนทั้งหมดที่เกิดจากการประกอบอาชีพ และนำมาสรุปผลเพื่อให้ทราบถึงกำไรหรือขาดทุนจากการประกอบอาชีพ โดยทุกสาขาอาชีพสามารถจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพได้ ไม่ว่าจะเป็นอาชีพเกษตรกรรม เช่น การเพาะปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ และการผลิตสินค้าต่างๆ (ปาริชาติ มณีนัย, 2561)

การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย

การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย หมายถึง การจดบันทึกรายการข้อมูลด้านการเงินของการปฏิบัติงาน ทั้งที่เกี่ยวข้องกับรายการที่รับเข้ามาและรายการที่ต้องจ่ายออกไป เพื่อให้มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องข้องทางด้านการเงิน ตลอดจนผลของการดำเนินงานนั้นได้ว่า คงเหลือเงิน หรือไม่จำนวนเท่าไร และเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกิจการว่าได้กำไรหรือขาดทุนเพียงใด โดยมีคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการจัดทำบัญชี (ทิชากร สำราญชลารักษ์, 2555)

บริบทพื้นที่ ประวัติอำเภอวังทอง

อำเภอวังทอง ตั้งเมื่อ พ.ศ.2438 เดิมมีชื่อว่าอำเภอนครป่าหมาก ตั้งอยู่ที่บ้านสามเรือน (ปัจจุบันเป็นตำบลนครป่าหมาก อำเภอบางกระทุ่ม) คำว่า "ป่าหมาก" หมายถึง ป่ามาก เพราะมีสภาพเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ สภาพเดิมของบ้านสามเรือนเป็นชุมชนใหญ่ มีบ้านเรือนหนาแน่น ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำวังทอง และลำคลองที่เป็นสาขาของแม่น้ำวังทอง เป็นที่ราบลุ่มมีผลไม้อาหารชนิด ชาวบ้านอาศัยเป็นอาหารและล่าสัตว์ แต่เนื่องจากน้ำท่วมและการคมนาคมไม่สะดวก จึงได้ย้ายอำเภอบ้านสามเรือนมาตั้งอยู่ที่ตำบลตลาดชุม อยู่ริมแม่น้ำวังทองฝั่งตะวันออก ยังคงใช้ชื่ออำเภอนครป่าหมาก (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งตลาดเทศบาลตำบลวังทอง) พ.ศ.2471 ได้มีพระราชกฤษฎีกา ประกาศจัดตั้งอำเภอบางกระทุ่มขึ้น และได้โอนตำบลเนินกุ่ม ตำบล ไร่ล้อม และตำบลนครป่าหมาก ไปขึ้นการปกครองกับอำเภอบางกระทุ่ม และได้รับโอนตำบลบ้านกลาง ตำบลแก่งโสภา จากอำเภอนครไทย มาขึ้นเขตการปกครองกับอำเภอนครป่าหมากต่อมาบริเวณที่ว่าการอำเภอนครป่าหมาก ได้ถูกน้ำเซาะตลิ่งพัง จึงย้ายที่ว่าการอำเภอมาตั้งอยู่ ณ ที่ว่าการ อำเภอ วังทองปัจจุบัน ยังคงใช้ชื่อว่าอำเภอนครป่าหมาก ในปี พ.ศ.2474 ได้เปลี่ยนชื่ออำเภอ โดยตัดคำว่า "นคร" ออกเป็นอำเภอป่าหมาก จนกระทั่งถึงปีพ.ศ.2484 จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น "อำเภอวังทอง" มาจนถึงปัจจุบันวังทอง สันนิษฐานว่า คำว่า "วัง" หมายถึง วังน้ำ คำว่า "ทอง" เนื่องจากเคยมีผู้พบทองในบริเวณวังน้ำนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 53 ครัวเรือน (กรมปศุสัตว์, 2564) โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Specific Random) แบบกำหนดเกณฑ์เลี้ยงสุกรไม่เกิน 40 ตัว ซึ่งเป็นเกษตรกรในพื้นที่ที่เลี้ยงสุกรในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย 1) ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกร 3) ข้อเสนอแนะปัญหาและอุปสรรคในการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกร ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) ซึ่งแต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือกตามลำดับความสำคัญ 5 ระดับ

การสร้างและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ซึ่งข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 และนำไปทดสอบกับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด (Try Out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) และเกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟาต้องไม่ต่ำกว่า 0.70 ถือได้ว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความน่าเชื่อถือ ซึ่งพบว่า ค่าความเชื่อมั่นของชุดแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยทั้งหมด 0.948 จำแนกรายด้านคือ ด้านที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานการเลี้ยงสุกร มีระดับค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.775 ด้านที่ 2 ด้านบันทึกทรายรับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.877 ด้านที่ 3 ด้านบันทึกทรายจ่าย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.804 ด้านที่ 4 การบันทึกต้นทุนของผู้เลี้ยงสุกร มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.854

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 53 ครัวเรือนโดยการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรที่เลี้ยงสุกรรายย่อยจำนวนการเลี้ยงสุกร 30 - 40 ตัว ในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก โดยขอความอนุเคราะห์ให้ทำการตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการเดินทางไปเก็บข้อมูลตามแบบสอบถาม และฝากผู้นำชุมชนกระจายแบบสอบถามให้กับกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสุกร โดยการเก็บรวบรวมแบบสอบถามในครั้งนี้มี จำนวนทั้งสิ้น 53 ฉบับ คิดเป็น 100 % ได้ข้อมูลกลับคืนมาจำนวน 53 ฉบับ คิดเป็น 100% ของครัวเรือนเป้าหมายที่ตั้งไว้ เมื่อได้รับแบบสอบถามที่ทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยเริ่มจากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วมาทำการลงรหัสตามที่กำหนดไว้ และประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติสำหรับการวิจัยในทางสังคมศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกร ใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การแปลความหมายของระดับคะแนนตามเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ยเลขคณิต และกำหนดช่วงของระดับปฏิบัติที่เกี่ยวกับแนวทางการจัดทำบัญชีครัวเรือนเกษตรกรเลี้ยงโคขุน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของหมู่บ้านพุสะแก อำเภอมือเมือง จังหวัดตาก วิเคราะห์ในรูปของค่าเฉลี่ย (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2555)

3. การทดสอบสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำบัญชี และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 50.90 และเพศหญิงร้อยละ 49.10 มีอายุอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 66.0 และมีอายุ 31-50 ปี ร้อยละ 34.0 ระดับการศึกษา คือ ประถมศึกษา ร้อยละ 60.4 มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) ร้อยละ 24.5 ปริญญาตรี ร้อยละ 7.5 ปวส. ร้อยละ 3.8 มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ร้อยละ 1.9 และปวช. จำนวน 1 คน ร้อยละ 1.9 มีสถานภาพสมรส เป็นร้อยละ 71.7 สถานภาพหม้าย ร้อยละ 17.0 และมีสถานภาพโสด ร้อยละ 11.3 มีประสบการณ์ในการทำบัญชี 1 ปี ร้อยละ 58.5 ประสบการณ์ในการทำบัญชี 2 ปี 30.2 ประสบการณ์ในการทำบัญชี 3 ปี ร้อยละ 11.3 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว 10,001 -30,000 บาท ร้อยละ 54.7 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว 30,001 -50,000 บาท ร้อยละ 32.1 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของ

ครอบครัวต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 11.3 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวมากกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 1.9 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร ในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นต่อจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร

n = 53

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ด้านข้อมูลฐานการเลี้ยงสุกร	3.65	0.68	มาก
ด้านการบันทึกรายรับ	3.64	0.79	มาก
ด้านการบันทึกรายจ่าย	3.72	0.83	มาก
ด้านการบันทึกต้นทุนของผู้เลี้ยงสุกร	3.78	0.79	มาก
รวม	3.70	0.78	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร พบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 โดยจำแนกเป็นรายด้าน คือ ด้านการบันทึกต้นทุนของผู้เลี้ยงสุกร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.78 อยู่ในระดับมาก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 รองลงมาคือ ด้านการบันทึกรายจ่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 อยู่ในระดับมาก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.83 ด้านข้อมูลพื้นฐานการเลี้ยงสุกร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 อยู่ในระดับมาก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 และการบันทึกรายรับ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.64 อยู่ในระดับมาก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร จำแนกตามเพศ

n = 53

การทำบัญชีต้นทุนการเลี้ยงสุกร	n	Mean	S.D.	t	p-value
เพศ					
ชาย	27	3.70	0.77	0.425	*0.018
หญิง	26	3.70	0.79		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร จำแนกตามเพศ พบว่า เพศที่แตกต่างกันส่งผลต่อระดับความคิดเห็นในการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกรอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร จำแนกตามอายุ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร จำแนกตามสถานภาพ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำบัญชี

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำบัญชี และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

การทำบัญชีต้นทุนการเลี้ยงสุกร	แหล่งความแปรปรวน	ss	df	MS	F	P - value
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	0.702	2	0.702	1.075	0.484
	ภายในกลุ่ม	32.449	50	0.636		
	รวม	33.151	52			
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4.372	5	22.733	1.328	0.350
	ภายในกลุ่ม	28.779	47	0.612		
	รวม	33.151	52			
สถานภาพ	ระหว่างกลุ่ม	1.724	2	0.862	1.381	0.386
	ภายในกลุ่ม	31.427	50	0.629		
	รวม	33.151	52			
ประสบการณ์ในการทำบัญชี	ระหว่างกลุ่ม	1.170	2	0.585	0.920	0.491
	ภายในกลุ่ม	31.981	50	0.640		
	รวม	33.151	52			
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	3.269	3	1.090	1.916	0.237
	ภายในกลุ่ม	29.882	49	0.610		
	รวม	33.151	52			

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน จำแนกตามด้านอายุ ด้านระดับการศึกษา ด้านสถานภาพ ด้านประสบการณ์ในการทำบัญชี และด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว พบว่า ไม่ส่งผลต่อระดับความคิดเห็นในการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกร

3. แนวทางการส่งเสริมการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกรของเกษตรกร 8 ในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก (เพิ่มเติมผลการวิจัย)

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นในการจัดทำบัญชีต้นทุนของเกษตรกรเลี้ยงสุกรในอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า

1. สภาพการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกร เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในการจดบันทึกรายรับ - รายจ่ายในบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้น้อย เมื่อจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ แล้วไม่เห็นว่ามีการเพิ่มขึ้นในแต่ละเดือน จึงไม่เห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ ทำให้เกษตรกรให้เวลากับการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้แก่ครัวเรือนมากกว่าการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ ซึ่งไปสอดคล้องกับ ไฮดา สุตินปรีดา (ม.ป.ป.) สภาพการจัดทำบัญชีของวิสาหกิจชุมชน ในอำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส มีการจัดทำเป็นบัญชี แต่ยังไม่มีการเรียนรู้ระบบบัญชีจึงมีเพียงการจดบันทึกบัญชีแบบง่าย ๆ โดยใช้สมุดบัญชีและเอกสารประกอบการบันทึกเพียงไม่กี่เล่ม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านที่ไม่ได้มีความรู้ หรือไม่ได้ศึกษา ทางบัญชีโดยเฉพาะ และตัวเลขทางการเงินก็ไม่ได้มีความซับซ้อน ดังนั้น การจัดทำบัญชีลักษณะเหมือนเป็นการเตือนความจำว่าได้มีการซื้อวัตถุดิบ เพื่อนำมาผลิตสินค้าเพื่อออกจำหน่าย และจำหน่ายได้ในจำนวนเท่าไรมากกว่า การมุ่งหวังที่จะจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามหลักการบัญชี

2. ปัญหาและอุปสรรคในการทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกร เกษตรกรมีความรับผิดชอบมาก ส่งผลให้ไม่สามารถจดบันทึกบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพได้ และคิดว่าการบันทึกบัญชีต้นทุนการเลี้ยงสุกรมีความยุ่งยากและเสียเวลา เกษตรกรบางรายไม่สามารถลดต้นทุนการเลี้ยงสุกร ที่ไม่จำเป็นออกได้และมีค่าแรงงานในการเลี้ยงสุกรที่สูง จึงทำให้ไม่สามารถบริหารต้นทุนที่เกิดขึ้นให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันได้ เกษตรกรมักอาศัยความจำและประสบการณ์ที่ผ่านมาช่วยในการตัดสินใจการผลิตสัตว์ในแต่ละรอบแทนการจดบันทึกบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ ซึ่งไปสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ยุภา ชูดำ (2563) ปัญหาที่เกษตรกรประสบอยู่เกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาฟาร์ม คือ เกษตรกรไม่มีข้อมูลหรือมีข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากไม่มีการจดบันทึก เกษตรกรส่วนใหญ่มักอาศัยความจำและประสบการณ์ที่ผ่านมาช่วยในการวินิจฉัยและตัดสินใจในการผลิตสัตว์ในแต่ละรอบ ซึ่งอาจจะมีข้อผิดพลาดในการวางแผนดำเนินธุรกิจฟาร์มได้ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้น เกษตรกรต้องมีการบันทึกข้อมูลรายได้ - รายจ่ายของฟาร์มตามที่เกิดขึ้นจริง และต้องมีการบันทึกอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จึงจะทำให้ได้ข้อมูลต้นทุนการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ที่แท้จริง การทำบัญชีต้นทุนสำหรับประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ทำให้เกษตรกรมีข้อมูลของฟาร์มเพื่อใช้ในการวางแผนและประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานของฟาร์มได้อย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดความยั่งยืนในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์

3. แนวทางการส่งเสริมการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกร ต้องการให้มีการอบรมให้ความรู้เรื่องการบันทึกบัญชีรวมถึงการอบรมวิธีการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพควรให้การสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาความรู้และให้ความสำคัญกับเกษตรกรมากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเลี้ยงสุกร โดยมีการส่งเสริมและสนับสนุนทั้งจากภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษาในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ สรียา วิจิตรเสถียร (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร จากการศึกษากลุ่มเกษตรกรต้องการวิธีการสอนการจัดทำบัญชีที่ง่าย ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ

บัญชี เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน เกษตรกรกลุ่มนี้จึงต้องการให้มีเจ้าหน้าที่หรือพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำและติดตามการจัดทำบัญชีอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ ทั้งจากภาครัฐ เอกชนและสถานศึกษาจากในชุมชน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนควรให้การสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาความรู้เรื่อง การบันทึกบัญชีรวมถึงการอบรมวิธีการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ เลี้ยงสุกรและควรให้ความสำคัญกับเกษตรกรมากยิ่งขึ้น ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ในชุมชน เนื่องจากเป็นตัวแปรสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญ ในการบันทึกบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช่วิเคราะห์ในการบริหารต้นทุนที่เกิดขึ้น และวางแผนการดำเนินงานได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากลุ่มประชากรของพื้นที่อื่นๆ เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นในการจัดทำบัญชีต้นทุนของ เกษตรกรเลี้ยงสุกร เพื่อจะได้ผลจากการปรับปรุงปัญหาอย่างแท้จริง
2. งานวิจัยนี้ มุ่งเน้นไปที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มอาชีพเกษตรกรเลี้ยงสุกรเท่านั้น ผลการวิจัยจึงยังไม่ ครอบคลุมประชากรที่ประกอบประกอบอาชีพต่าง ๆ จึงควรมีการศึกษาเรื่องความคิดเห็น ในการจัดทำบัญชี ต้นทุนในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เพิ่มเติม
3. งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งได้ข้อมูลในระดับกว้างแต่ไม่สามารถลงลึก ใน รายละเอียดได้มากนัก ผู้ที่สนใจอาจจะนำแนวคิดดังกล่าวไปทำวิจัยแบบผสม หรือเน้นไปทำงานวิจัยเชิง คุณภาพก็ได้

References

- Aruneey Yangtara, Orasa Veerapradit, Natthaphon Laothamathat and Wipada Tantichwanka. (2011). Financial accounting. (19th printing). Bangkok: Thammasat University.
- Chanjira Promthong. (2020). Development of a cost recording system for raising fattening pigs at a fattening farm, Boonmee Farm 30 Company Limited. (Master's thesis). Retrieved from <http://conf.iven3.net/>.
- Department of Livestock Development, Wang Thong District. (2021). Number of farmers raising pigs. Retrieved on 23 June 2021, retrieved from the Department of Livestock Development, Wang Thong District. Phitsanulok Province.
- Department of Livestock Development, Wang Thong District. (2021). Number of farmers raising pigs. Retrieved on 23 June 2021, retrieved from the Department of Livestock Development, Wang Thong District. Phitsanulok Province.
- Duangmanee Komaratat. (2008). Cost accounting. (12th printing). Bangkok: Chulalongkorn University Press.

- Economic Analysis Center TTB. (2021). Pig situation in 2020. 16 August 2021. Retrieved from <https://www.prachachat.net/finance/news-690976>.
- Haida Sudinpreeda. (M.P.). Problems and obstacles of community enterprise accountants in Mueang District, Narathiwat Province. (thesis). Songkhla. Hat Yai University. Retrieved from <http://www.hu.ac.th>.
- Kanlaya Wanichbancha. (2012). Statistical analysis: statistics for administration and research. 13th printing. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Livestock Phitsanulok (2021). Pigs in Phitsanulok Province. 16 August 2021. Retrieved from <https://www.phitsanulok.go.th/PP10.html>.
- Livestock Promotion and Development Division. (2019). Pig situation in 2020. 16 August 2021. Retrieved from <https://extension.dld.go.th/th1/images/stories/63/>.
- Likert, Rensis. (1967). "The Method of Constructing and Attitude Scale", In Reading in Fishbein, M(Ed.). Attitude Theory and Measurement (pp. 90-95), New York : Wiley & Son.
- National Pig Farmers Association. (2021). Important pig product situation and trends in 2021. 16 August 2021. Retrieved from <https://www.swinethailand.com/>.
- Parichat Manimai, Lunthorn Srithammachot, Phatthaphon Wannarat, Rawiwan Sukphilap. (2018). Accounting according to the Sufficiency Economy Philosophy: the case of farmers in the area of the large plot agricultural promotion project in Nam Khao Subdistrict. Si Na Yong District, Trang Province. Prince of Songkla University.
- Sreeya Wichitsathien. (2016). Improving the efficiency of farmers' household accounting. (Master's degree thesis). Nakhon Ratchasima. Suranaree University of Technology. Retrieved from <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/swurd/article/view/74470/60027>.
- Thichakorn Samranchalarak. (2012). Recording income-expense accounts. Teacher Thichakorn's learning resources. Retrieved from <https://sites.google.com/site/kruticha/bth-reiyn/>
- Yupa Chudam. (2020). Cost accounting for animal raising occupation. Retrieved from <https://extension.dld.go.th/th1/images/stories/>.

